

тивните предмодерни патриархални форми на социален и културен живот на етническата общност, особено сред жителите на гетата. В гетата се разпространиха моделите на поведение, типични за бедните квартали във всички големи урбанистични центрове по света, за които са характерни култът към грубата сила, засилената власт над жените, стеснените възможности за развитие на личността, широко-то включване на подрастващите и младите хора в девиантни форми на поведение. В силно маргинализирани групи оцеляването на семейната общност може систематично да става за сметка на жестока експлоатация на децата и жените или за сметка на дългосрочните цели, насочени към осигуряването на високо образование и квалификация или към опазване на здравето.

Ромите са общността с най-ранни бракове/семеини съжителства в страната. Раждаемостта при ромите през 2001–2004 г. е била 26,7 на хиляда в сравнение с 6,9 на хиляда при етническите българи. България е на едно от първите места в Европа по ранна раждаемост. Най-висока е тя сред ромските жени – при тях се среща 10–12 пъти по-често, отколкото сред българките. Ранната раждаемост е причина за недоносеност на плода, по-висока неонатална, перинатална и детска смъртност, по-висока майчина смъртност, по-висока заболяемост на децата в ранно детство и особено през първата година от живота. Тези здравни проблеми бяха констатирани и при настоящото изследване.

Изследването „Здравето и ромската общност...“ констатира следната картина на социалния статус и семейния живот на ромите, населяващи големите областни центрове и близките им села, през 2008 г.:

- Увеличила се е групата на ромите, заети на постоянно работно място. Една трета от тях са осигурявали чрез труда си не само редовни доходи, но и здравни осигуровки от работодателя. Въпреки това заетостта в общността продължава да е много ниска;

- Ромските жени, за разлика от етническите българки и туркините, в много по-малка степен разчитат на своя труд и собствени доходи. Заетостта сред тях е два пъти по-ниска, отколкото при мъжете. Нещо повече, тя е най-ниска при заетите на постоянно работно място, което прави ромските жени особено уязвими в условия на криза